

Bane Energi Årsrapport 2009

Innovasjon og helhet

Bane Energis leveringspunkt til kontaktledningsnettet

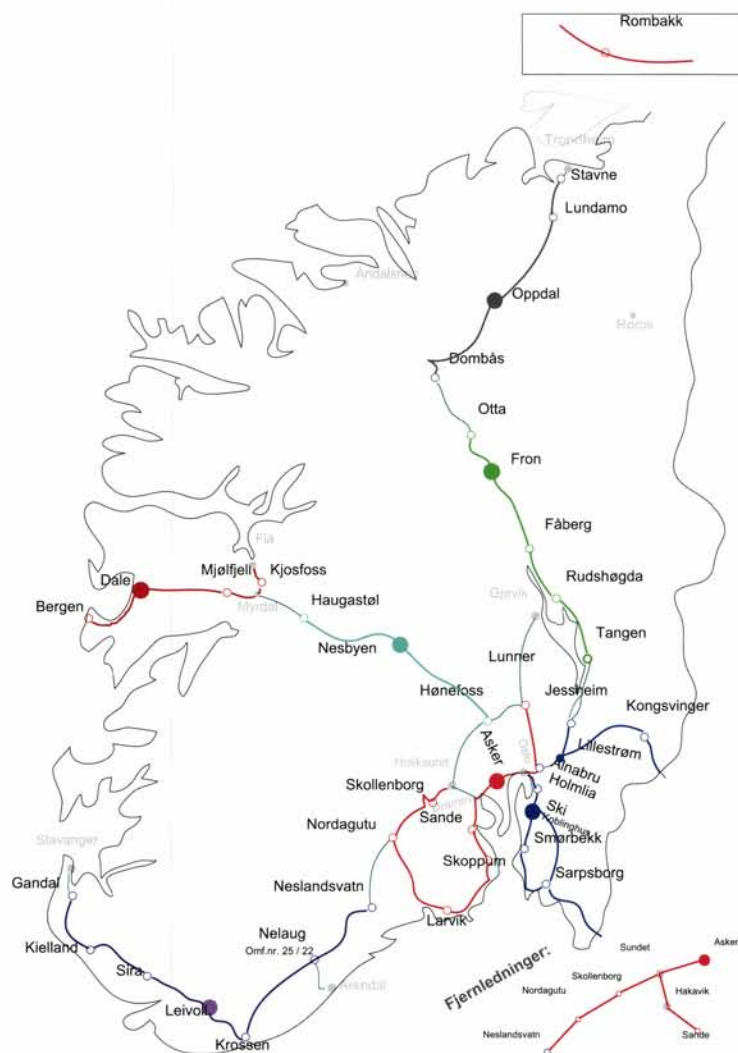

Innhold

Innovasjon og helhet	5
Oppnåelse av hovedmål	6
Resultatregnskap	18
Balanse	19
Kontantstrømpstilling	21
Regnskapsprinsipper	22
Noter	23
Revisors beretning	27
Nøkkeltall	28
Investeringsprosjekter	30
ISO-sertifikater	31

Kartet viser Bane Energis matestasjoner i Norge

Stasjonsingssteder er angitt med stor sirkel

Utgitt av: Jernbaneverket, Oslo, juni 2010

Opplag: 250

Layout og design: Red Kommunikasjon

Foto: Ellen Jarli

Tekst: Terje Stømer/Jernbaneverket

Trykk/produksjon: RK Grafisk

Eks 2)

Årsrapporter Bane Energi

**Fra venstre: Terje Stømer,
Melvin Henriksen, Johan Stenvig,
Jan Andreassen og Dyré Martin Gulbrandsen**

Årsberetning

Innovasjon og helhet

Som et ledd i ønsket om mer miljøvennlig transport, har Jernbaneverket i sine langsiktige strategier satt seg høye mål om å øke trafikken på alle banestrekninger. I neste runde vil disse målene kreve at infrastrukturen rustes opp til å møte utfordringene fra økt trafikk, som økt behov for energi og bedre overføringskapasitet i kontaktledningsnettet. I tillegg vil det være nødvendig med betydelige fornyelser av eldre eksisterende anlegg innen banestrømforsyningen.

For å kunne møte framtidige kraftbehov, intensiverte Bane Energi derfor utredningsarbeidet i 2009. Iverksetting av utredninger der framtidige effekt- og overføringsbehov simuleres, er et viktig grunnlag for å kunne iverksette de rette tiltakene. En mer komplett og helhetlig tilnærming til framtidige behov innen strømforsyningen ligger til grunn for disse utredningene, og er derfor godt egnet som basis for jernbanens satsing innen både omformings- og kontaktledningsanlegg.

Gjennom innovativ satsing tas ny teknologi i bruk for å bedre overføringsevnen og redusere tapene i hele nettet. For å omstrukturere anleggene, slik at de blir best mulig rustet til å møte

framtidige utfordringer, samarbeides det med eksterne teknologiske miljøer for å finne morgendagens løsninger. Nordisk Elektroteknisk Samarbeid (NES) initierer felles prosjekter for å videreutvikle strømforsyningsanleggene. Norsk og svensk jernbaneforvaltning samarbeider om å forbedre konseptene bak strømforsyningsanleggene.

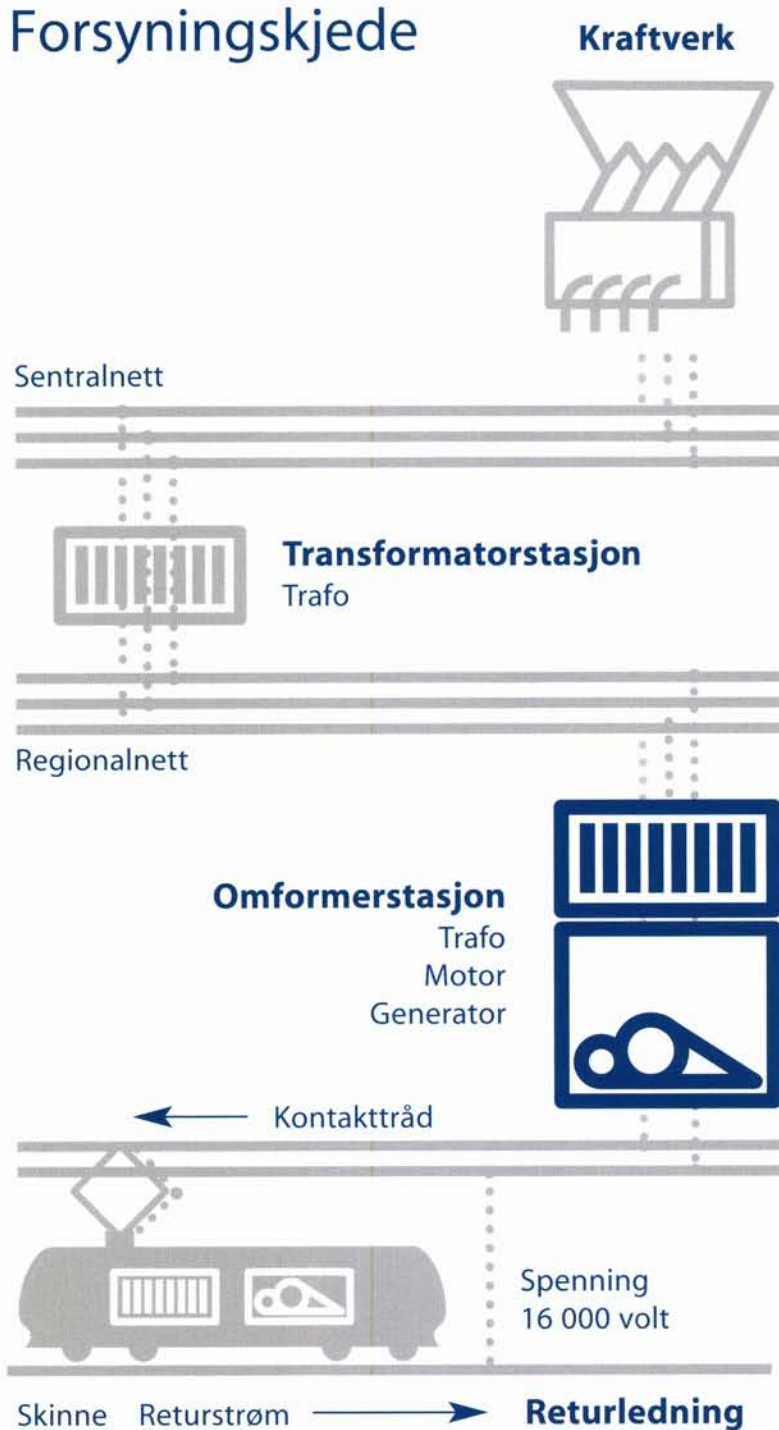
Et godt eksempel på innovasjon i regi av Bane Energi, er utviklingen av ERESS, som løser framtidige behov for å kunne avregne hvert enkelt togs elektriske energiforbruk, uavhengig av hvor det måtte befinne seg. Denne teknologien blir stadig mer anerkjent utenfor Norges grenser. Flere europeiske infrastrukturforvaltere er interesserte i den nordiske løsningen, som er resultatet av et samarbeid mellom de nordiske jernbaneforvalterne. Jernbaneverket v/Bane Energi har vært initiativtaker og driver i dette prosjektet, som løser utfordringer jernbanen i Europa hittil ikke har hatt noe svar på innen dette feltet.

Gjennom innovativ satsing tas ny teknologi i bruk for å bedre overføringsevnen og redusere tapene i hele nettet.

Fra 50 Hz til 16 2/3 Hz

Forsyningskjede

- Bane Energi ble etablert som en egen resultatenhet i Jernbaneverket i 1996. Hensikten var å samle ressursene for energiforsyningsanlegg i en egen enhet
- Bane Energi leverer elektrisk energi til hele jernbanenettet i Norge
- Bane Energis største kunde er eiere av baneanlegg
- I tillegg har Bane Energi privat- og næringskunder

Virksomhetsområder/produkter

- 16 2/3 Hz nettleveranse, som er kjernevirksomheten i Bane Energi
- 16 2/3 Hz energiomsetning
- 50 Hz energiomsetning
- 50 Hz nettleveranse
- Kraftproduksjon

Bane Energi kjøper inn energi via kraftbørsen Nord Pool Spot AS. Energien produseres i kraftverk som leveres til sentralnettet. Energien blir transformert ned til lavere spenning og levert til regionalnettet. Bane Energi får levert energi fra regionalnettet og omformer energien fra 50 Hz til 16 2/3 Hz. Bane Energis grensesnitt ved levering av 16 2/3 Hz energi er på kabelmuffe i første mast mot kontaktledningsnettet. Det er Banedivisjonien som eier og vedlikeholder kontaktledningsnettet og leverer energien videre via kontaktledningsnettet til de ulike togselskapene på sporet.

Oppnåelse av hovedmål i 2009:

For å opprettholde høy pålitelighet, er det som en konsekvens blitt gjennomført målrettede tiltak på system- og komponentnivå

Tilstrekkelig kapasitet:

- Arbeidet med Stavanger omformerstasjon satt i gang. Anlegget inngår som en viktig del av kapasitetsøkningen for å imøtekomme kravet om økt godssatsing på Jærbanen.
- I tillegg er tidligere etablert reservekapasitet (redundans) i sin helhet brukt til ordinær kapasitetsøkning.

Pålitelig energiforsyning:

- For å opprettholde høy pålitelighet, er det som en konsekvens blitt gjennomført målrettede tiltak på system- og komponentnivå.

Økonomiske resultater:

- Det økonomiske resultatet i 2009 er MNOK 89,447, som er MNOK 32,434 høyere enn i 2008. Dette inkluderer salg av distribusjonsnett.

Kundefokus:

- Etter gjennomførte målinger er status en kundetilfredshet på 81 prosent for interne kunder og 77 prosent for eksterne kunder, mot en målsetning på henholdsvis 80 og 75 prosent.

Kvalitetsnorm:

- Sertifiseringskravene for Bane Energi innen ISO 9001:2000, ISO 14001:1996 Ytre Miljø og OHSAS 18001:1999 Helse og Sikkerhet, er opprettholdt.

HMS:

- Viktige mål innen HMS er oppfylt

Organisasjon

Bane Energi er for 2009 organisert under trafikkdivisjonen i Jernbaneverket, og består av tre linjeavdelinger, samt stab:

- Plan og prosjekt
- Drift
- Marked
- Stab (økonomi, personal og kvalitet)

Ved utgangen av året var det 54 ansatte i Bane Energi. 34 personer er lokalisert i Oslo, mens 20 er fordelt på ni oppmøtesteder langs det elektrifiserte jernbaneliknet. Bane Energi ble fra 1.2.2010 organisatorisk underlagt Banedivisjonen.

Organisasjonskart pr. 31.12.2009

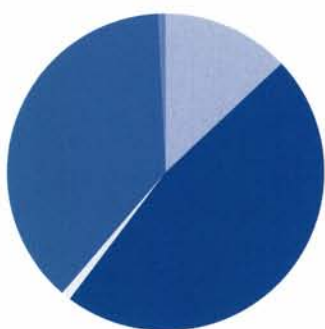

Leveringspunkt fra kontaktledning til tog

Fordeling av virksomhetsområder

Energiomsetning 50 Hz:	63 876
Energiomsetning 16 2/3 Hz:	229 249
Nettvirksomhet Finse/Ofofbanenettet:	4 044
Nettvirksomhet Omformere:	186 453
Kraftproduksjon:	2 607

Virksomhetsområdene

Bane Energi fører separate regnskaper for fem forskjellige virksomhetsområder. I 2009 stod de to største virksomhetsområdene for i alt 86 prosent av den totale omsetningen, hvorav kjerneområdet 16 2/3 Hz nettdrift genererte 38 prosent og 16 2/3 energiomsetning 48 prosent av omsetningen. Videre stod omsetning av 50 Hz energi for 13 prosent, mens 50 Hz nettvirksomhet på Finse- og Ofofbanen stod for 1 prosent. Kraftstasjonen i Kjosfoss har vært under ombygging, og dette virksomhetsområdet bidro derfor marginalt til omsetningen.

Høsten 2009 solgte Bane Energi store deler av fordelings- og distribusjonsnettets langs Bergensbanen til EB Nett AS. Dette gir både EB Nett AS og Jernbanelverket langsiktige fordeler. Bane Energi har fortsatt eksterne kunder langs Ofofbanen.

Sterk økonomisk resultatutvikling

Fra etableringen av Bane Energi i 1996 har resultatutviklingen vært meget god. Etter en omsetning på MNOK 493,172 fikk Bane Energi i 2009 et resultatet på MNOK 89,447. Resultatet er MNOK 32,434 høyere enn i 2008. Driftsresultatet i 2009 ble MNOK 82,047 mot MNOK 62,850 året før.

Høyere renteinntekter og lavere rentekostnader, dvs. netto finansposter, ga et bedre bidrag til resultatet enn forutsatt i budsjett. Økte driftsinntekter på MNOK 25.310 i forhold til ifjor og bidrag fra netto finansposter som økte fra MNOK -5,837 i 2008 til MNOK 7,399 i 2009, er hovedårsaken til årets god resultat.

De samlede investeringene i Bane Energi i 2009 var MNOK 94,291. Bane Energis likviditetsbeholdning var MNOK 427,729 pr. 31.12.09 hvorav MNOK 415,429 er bokført

som rentebærende fordring mot hovedenheten. Bane Energis evne til egenfinansiering av investeringer er god. Kortsiktige gjeld utgjorde pr. 31.12.2009 20,8 prosent av samlet gjeld, sammenlignet med 20,5 pr. 31.12.2008. Denne økningen skyldes til dels nedbetaling av langsiktig gjeld i Bane Energi. Bane Energis finansielle stilling er god. Totalkapitalen var ved utgangen av året MNOK 1 334, sammenlignet med MNOK 1 252 året før. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2009 var 74 prosent, sammenlignet med 73 prosent pr. 31.12.2008.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for år 2010 og Bane Energis langsiktige strategiske prognoser for årene framover. Bane Energi er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

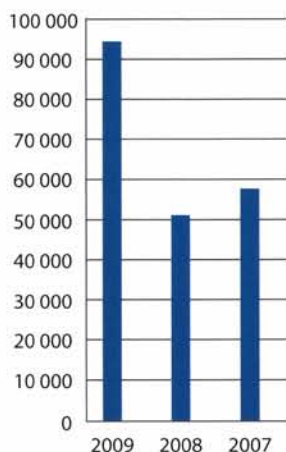
Likestilling

Blant de 54 ansatte i Bane Energi er det 46 menn og 8 kvinner. Bane Energi rekrutterer i hovedsak fra fagområder som har en lav kvinneandel. Det tilstrebes å få inn flere kvinner og personer med minoritetsbakgrunn i alle nivåene i enheten. Alle ansatte og søkere behandles uten tanke på alder, kjønn, seksuell orientering, nasjonalitet, rase, religion, funksjonshemming, sivilstand, eller annen omfattet status. Det er en kvinne som jobber deltid, utover dette har alle ansatte fulltidsstillinger. Ved rekruttering oppfordres kvinner og kandidater med minoritetsbakgrunn til å søke.

Helse, miljø og sikkerhet

Bane Energi har et totalt sykefravær på 5,9 prosent. Det er fortsatt noe over målet på 5,0 prosent, men tendensen er nå fallende, hovedsakelig som følge av nedgang i

Investeringer

Fra etableringen av Bane Energi i 1996 har resultatutviklingen vært meget god.

langtidssykefraværet. Det er ingenting som tyder på at fraværet skyldes arbeidsforhold i Bane Energi. Vi har som mål å redusere sykefraværet ytterligere, og har flere aktiviteter knyttet til dette målet.

Bane Energi er i utgangspunktet ikke bemannet i forhold til arbeidstopper, og baserer seg på innleie og overtid i slike perioder. Overtidsutbetalingen var på 10,4 prosent av de budsjetterte personalkostnadene, noe som er høyere enn målet på 10 prosent. Årsaken er høy aktivitet knyttet til feilretting og prosjektgjennomføring.

Bane Energi har som policy at de mest attraktive og interessante oppgavene primært skal dekkes av egne ansatte, mens eventuell innleie skal dekke mer trivielle arbeidsoppgaver. Arbeidsmiljøundersøkelsen viser at de ansatte trives svært godt i Bane Energi. I løpet av 2009 ble det ansatt ti personer, mens seks personer sluttet i Bane Energi. Av disse gikk én person av med AFP samt tilbakeføring av personell med velferdspolisjoner.

Det ble i 2009 innmeldt sju uønskede hendelser knyttet til egen enhet. Tallet er antakelig for lavt, og det antas at det fortsatt er noe underreportering. Det er fortsatt grunn til å holde fokus på dette området.

Det er også blitt utført systemrevisjoner av DSB og Riksrevisjon. Det er ikke påvist avvik i disse revisjonene.

Tre mindre alvorlige personskader med fravær er registrert som følge av virksomheten til Bane Energi.

Ingen forurensende utslipp til miljøet er registrert.

Det er gjennomført tetting av de fleste

oljekummer for krafttransformatorer (slutføres i 2010).

Ytre miljø

Det ble lagt spesiell vekt på ytre miljø i 2009. Fokusområder er oljeoppsamlingskummer, oppfølging av kjemikaliebruk og avfallshåndtering. Det er blant annet blitt utarbeidet et nytt avfallsregistreringsskjema for bedre å kunne dokumentere hva som er levert inn av spesialavfall. Det var ingen registrerte uhell i forbindelse med kjemiske stoffer eller ytre miljø i 2009.

Leveringskvalitet

I Virksomhetsplan for 2009 var målet for tilgjengelighet satt til 98,5 prosent. Resultatet for 2009 var på 97,4 prosent, og medførte kun marginale forstyrrelser i togtrafikken. Hovedårsaken til manglende måloppnåelse er problemer med leveranse fra leverandør knyttet til omformerstasjonen på Kjelland. Denne stasjonen har fortsatt ikke redundans (reservekapasitet), på grunn av manglende leveranser og alvorlige skader.

Det er i 2009 registrert fem feil som har fått konsekvenser for toggangen, mot ingen feil i 2008. Fire av feilene kan knyttes til Rombak omformerstasjon, hvor det er store returstrømmer på avveie, mens én feil refererer til Dale omformerstasjon på Bergensbanen. Økningen i antall feil skyldes aldri prosessen i anleggene og noe etterslep i vedlikeholdet. For 2010 vil det også bli registrert feil som påvirker toggangen underveis, uten at feilen nødvendigvis gir forsinkelser ved endestasjonen. Det er en mer nøyaktig registrering som vil medføre større tall i 2010.

Tilstandskontroll

Bane Energi vil intensivere arbeidet med å avdekke tilstand på hele anleggsmassen,

Arbeid i omformieranlegg

Bane Energi tar derfor initiativ til å utrede behovet for hele strømforsyningskjeden, fra det eksterne regionalnettet fram til lokomotivet/togsettet.

for dermed å kunne sette i verk målrettede tiltak som kan forebygge slike feil. I tillegg krever aldringen av maskinparken økt vedlikehold, inntil effekten av de pågående investeringene kommer. For 2010 er det iverksatt planer om å etablere flyttbare aggregater som reserve. Denne løsningen vil både lette redundansbehovet og de praktiske utfordringene i forbindelse med ombygginger. Den tekniske levetiden går mot slutten for flere anlegg, og det er behov for å gjøre reinvesteringer for å unngå alvorlige havarier. Bane Energi sliter med flere eldre anlegg, og antall leveringsavbrudd økte i 2009. Det resulterte likevel bare i marginale forstyrrelser for trafikkavviklingen, noe som skyldes at det fortsatt er noe redundans i anleggene og at samarbeidet mellom de forskjellige aktørene fungerer bra. Manglende tilgang på investeringsmidler i årene framover vil imidlertid kunne øke antall stoppende feil. Da omstrukturering av energiforsyningsanlegg tar flere år fra planlegging til ferdig utførelse, er det spesielt viktig med god langsiktighet i kapitaltilgangen.

Helhet

Den innbygde redundansen av kapasitet er over tid blitt redusert på grunn av en økende trafikkbelastning. Det øker risikoen for at utfall av aggregater vil påvirke regulariteten i jernbanetrafikken. For å unngå en slik situasjon, må alle deler av strømforsyningen bedres og videreutvikles gjennom en helhetlig løsning som gjelder både energiforsyning og kontaktledningsanlegg. Økende trafikk og økende antall aktører på sporet øker kravene til leveringskvalitet. Bane Energi tar derfor initiativ til å utrede behovet for hele strømforsyningskjeden, fra det eksterne regionalnettet fram til lokomotivet/togsettet. Disse utredningene fikk

sterkt fokus i 2009, og vil være et viktig grunnlag for å sette i verk de riktige tiltakene framover.

Innovasjon

I forbindelse med reinvesteringene i de gamle anleggene, tas nå moderne tekniske løsninger i bruk for blant annet magnetisering uten kullbørster, start/stoppautomatikk, fjernkontroll og lignende. Disse reinvesteringene gir en bedre driftsstabilitet, bedre funksjonalitet og lavere driftskostnader. I 2009 fikk dette området stor oppmerksomhet.

Noen viktige utviklingsprosjekter:

- ombygging til børsteløs magnetisering for alle roterende aggregater (flerårig)
- direktegenerering av enfase 16,5 kV (ENØK)
- intensivere etablering av løsninger som reduserer tapene i Jernbaneverkets strømforsyning.
- arbeidet med å etablere metodikk for måling av tap i omformerstasjoner er utført. Resultatene fra målingene vil gi et godt grunnlag for målrettede ENØK-tiltak i Jernbaneverket.
- generelt vedlikehold av og reinvesteringer i maskinparken basert på tilstand (omformeraggregatene)
- modernisere fjernkontrollsystemer som gir sikrere og bedre driftsinformasjon

Omstruktureringen av strømforsyningen inkluderer investeringer og oppgraderinger i kontaktledningsanleggene, som fortsatt er flaskehalsen i strømforsyningen. Evaluering av avvik i leveranser fra eksterne. Det ble i 2009 registrert 42 avvik på energileveranser fra nettselskapene til våre omformerstasjoner, mot kun seks i 2008. Avvikene går ut over Jernbaneverkets leveringskvalitet. Bane Energi følger særskilt opp de

Manglende tilgang på investeringsmidler i årene framover vil imidlertid kunne øke antall stoppende feil.

Gjennom hele 2009 har den generelle oppgangen i finansmarkedet også påvirket det nordiske energimarkedet. Det har gjort synet på framtiden mer positivt.

nettselskapene som har flest feil. Gjennom godt etablerte rutiner og prosedyrer har vi greid å begrense effekten av dette ved leveransen til våre kunder.

To av våre leverandører ble revidert i 2009. Revisjonene ble gjennomført med hjelp av konsulentfirmaet Scandpower.

Energihandel

Bane Energi kjøper og videregjør elektriske energi til alle tog i det elektrifiserte norske jernbanenettet. I tillegg kjøper Bane Energi inn elektrisk energi til anlegg i Jernbaneverket, samt til eksterne kunder i distribusjonsnettet som følge av leveringsplikt. I 2009 ble det totalt innkjøpt 695,2 GWh, noe som tilsvarer en svak økning sammenlignet med året 2008. Hovedsakelig kjøper Bane Energi den elektriske energien i det nordiske spotmarkedet NordPool. Om lag 4 % kjøpes fra kraftprodusenter som produserer 16,7 Hz energi og kan benyttes av togene uten omforming. Gjennomsnittlig innkjøpspris for 2009 var 32,97 øre/kWh, noe som tilsvarer en reduksjon på 3 % sammenlignet med året 2008. Gjennomsnittlig elspot systempris i det nordiske energimarkedet ble til sammenligning for 2009 30,65 øre/kWh.

ERESS- felles internasjonal energi-avregningsentral

Jernbaneverket Bane Energi er initiativtaker og drivkraften i utviklingen av ERESS. Enkelt forklart er ERESS et system som måler, avregner og fakturerer tog for faktisk energiforbruk på tvers av landegrensene. Systemet eies av et partnerskap bestående av de fire jernbaneinfrastrukturforvalterne Jernbaneverket (Norge), Trafikverket (Sverige), Banedanmark (Danmark) og Infrabel (Belgia). ERESS styres av en styringsgruppe som består av

representanter fra de fire eierne i partnerskapet. For tiden innehar Jernbaneverkets ledervervet i styringsgruppen. Ansvaret for administrasjon, og operativ styring og utvikling av ERESS, er lagt til Jernbaneverket Bane Energi. Ambisjonen er å etablere ERESS i andre land, slik at det blir det foretrukne energiavregnings-systemet for traksjons-enheter blant europeiske infrastrukturforvaltere. For ytterligere informasjon om vises det til www.erness.eu hvor blant annet egen årsrapport kan lastes ned.

Framtidig energiforsyning

Ut fra den vedtatte godsstrategien skal jernbanekapasiteten dobles innen 2020 og tredobles innen 2040. Strømforsyning skal ikke være noe hinder. Samtidig angir stamnettutredningen behovet for økt kapasitet for å dekke økt persontrafikk i årene framover. For å klare disse utfordringene, må energiforsyningen restruktureres. Restruktureringen vil både føre til økt kapasitet og redusere de totale kostnadene som er knyttet til energiforsyningen.

Gjennom å øke overføringskapasiteten i kontaktledningsanleggene, kan avstanden mellom innmatingspunktene økes og dermed kan antall omformerstasjoner reduseres. Gjennom et tett samarbeid internt i Jernbaneverket, utarbeider Bane Energi nå en landsdekkende plan for å omstrukturere energiforsyningen og kontaktledningsanleggene (KL). Planen skal gi en oversikt over de viktigste investeringene og reinvesteringene som er nødvendige for å imøtekomme den ønskede satsingen på å overføre gods fra vei til bane, og økt persontrafikk. Første strekning som bygges om etter den nye strukturen, er Sørlandsbanen fra Neslandsvatn til Stavanger. Her vil behovet for omformerstasjoner kunne reduseres fra

Ut fra den vedtatte godsstrategien skal jernbanekapasiteten dobles innen 2020 og tredobles innen 2040.

Jernbaneverket

Teknisk rom i Bane Energis anlegg

Alle de ansatte kan være stolte av de resultatene Bane Energi har oppnådd i 2009.

Jernbaneverket har gitt miljøhensyn et stadig sterkere fokus, og det skal framover utarbeides miljøregnskap for alle større prosjekter.

seks til fire, forutsatt at kontaktledningsanlegget bygges ut med autotransformatorer (AT) på hele strekningen. Slike tiltak er aktuelle på alle hovedstrekninger, og vil gi tilstrekkelig elektrisk kapasitet ut fra vedtatte strategier og bedre pålitelighet. Planleggingen av restrukturering har fortsatt i 2009 og vil intensiveres i årene som kommer. Hvis det blir gjort tilsvarende endringer for strømforsyningen på hele jernbanenettet, er dette beregnet til å kunne gi besparelser på om lag 620 millioner kroner (2007) regnet over anleggets levetid. Første tiltak i planen er å bygge en ny omformerstasjon i Stavanger, noe som vil bidra til vesentlig økt kapasitet, redundans i nettet og bedre oppetid. En forutsetning for å kunne imøtekomme kravene fra togselskapene, de reisende og våre eiere, er blant annet at finansieringsordningene legges til rette for å kunne gjennomføre nødvendige investeringer.

Framtiden

Innovasjon er viktig for å finne de optimale løsningene, og er et prioritert arbeid i Bane Energi. Arbeidet gjennomføres i samarbeid med andre jernbaneforvaltere, entreprenører og konsulenter fra det eksterne næringslivet. Målet er å utnytte investeringene best mulig, gjennom blant annet å ta i bruk utviklet teknologi. Framtidige investeringer vil i sterkere grad gjennomføres som helhetlige tiltak, der hele strømforsyningskjeden inngår. Jernbaneverket har gitt miljøhensyn et stadig sterkere fokus, og det skal framover utarbeides miljøregnskap for alle større prosjekter. Jernbanen er således en bidragsyter til et bedre miljø.

Arbeidet med å knytte flere europeiske land til energiavregningssystemet ERESS er også en utfordring vi vil jobbe videre med. Bane Energi har ved flere anledninger

konkurransesatt deler av egen virksomhet, noe som vanligvis skjer i forbindelse med personalavgang. For nesten samtlige områder som er blitt konkurransesatt, har det vist seg at Bane Energi er fullt ut konkurransedyktig. I de få tilfellene der det motsatte har vært tilfelle, kjøper Bane Energi nå inn tjenester fra eksterne tjenesteytere. Bane Energi beholder på den måten kjernekompetansen, og optimaliserer effektiviteten i egen organisasjon. Gjennom kontinuerlige effektivitetsmålinger dokumenterer vi egen effektivitet, og oppnår på den måten en best mulig kombinasjon av in- og outsourcing. Utførende tjenester i prosjekter kjøpes i sin helhet fra entreprenørbransjen. Bane Energis resultater er oppnådd gjennom et godt samarbeid med krevende kunder internt og eksternt, men kunne ikke vært gjennomført uten de positive og dyktige medarbeiderne i eget hus. Våre eiere har til nå vært godt tilfreds med Bane Energis innsats. For å klare å beholde og rekruttere dyktige medarbeidere framover, må Bane Energi kunne tilby betingelser som er konkurransedyktige i markedet.

Alle de ansatte kan være stolte av de resultatene Bane Energi har oppnådd i 2009.

Oslo, 21.06.2010

Terje Stømer

Direktør, Jernbaneverket Bane Energi

Resultatregnskap

Noter	Driftsinntekter	2009	2008	2007
1	Salgsinntekter	486 229	467 057	392 737
4, 14	Andre driftsinntekter	6 943	805	5 327
	Sum driftsinntekter	493 172	467 862	398 064
	Driftskostnader			
2,13	Energikostnader	276 495	277 330	212 581
3	Personalkostnader	27 258	25 509	24 178
4	Avskrivning på varige driftsmidler	40 775	39 498	38 583
5	Andre driftskostnader	66 596	62 676	59 367
	Sum driftskostnader	411 125	405 012	334 708
	Driftsresultat	82 047	62 850	63 355
	Finansinntekter og -kostnader			
6	Renteinntekter fra hovedenhet	15 511	15 558	16 279
	Andre finansinntekter	2 136	523	776
7	Rentekostnader til hovedenhet	8 742	20 227	15 525
	Andre finanskostnader	1 506	1 691	384
	Netto finansposter	7 399	-5 837	1 147
	Årsresultat	89 447	57 013	64 502
	Overføringer			
9	Til egenkapital	89 447	57 013	64 502
	Sum overføringer	89 447	57 013	64 502

Balanse

Noter	eiendeler	2009	2008	2007
	Anleggsmidler			
	Varige driftsmidler			
4, 14	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	603 710	576 286	562 831
4	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l	42 667	154 528	168 233
	Anlegg under utførelse	108 888	77 752	63 340
	Sum varige driftsmidler	855 265	808 566	794 404
	Finansielle anleggsmidler			
	Andre langsiktige fordringer	0	0	0
	Sum finansielle anleggsmidler	0	0	0
	Sum anleggsmidler	855 265	808 566	794 404
	Omløpsmidler			
	Fordringer			
	Kundefordringer	26 970	17 745	20 363
6	Rentebærende fordring hovedenhet	415 429	334 105	343 244
	Merverdiavgift	13 385	15 765	15 957
	Andre kortsiktige fordringer	10 145	45 630	15 993
	Sum fordringer	465 929	413 245	395 557
	Bankinnskudd			
8	Innskudd foliokonto	12 300	30 356	21 586
	Sum bankinnskudd	12 300	30 356	21 586
	Sum omløpsmidler	478 229	443 600	417 143
	Sum eiendeler	1 333 494	1 252 166	1 211 547

Balanse forts.

Gjeld og egenkapital		2009	2008	2007
	Egenkapital			
9	Egenkapital*	900 912	843 899	779 397
	Årets resultat	89 447	57 013	64 502
	Sum egenkapital	990 359	900 912	843 899
Gjeld				
Annen langsiktig gjeld				
7	Rentebærende gjeld hovedenhet	265 066	279 203	293 340
	Sum annen langsiktig gjeld	265 066	279 203	293 340
Kortsiktig gjeld				
10	Leverandørgjeld	18 681	22 185	16 945
3	Skyldige offentlige avgifter	2 340	2 246	1 863
11	Annen kortsiktig gjeld	57 048	47 621	55 500
	Sum kortsiktig gjeld	78 069	72 051	74 308
	Sum gjeld	343 135	351 254	367 648
	Sum gjeld og egenkapital	1 333 494	1 252 166	1 211 547

* Formelt sett er egenkapitalen rentefri gjeld til hovedenheten

Oslo, 21.06.2010

Terje Stømer
Direktør, Jernbaneverket Bane Energi

Melvin Henriksen
Økonomisjef, Jernbaneverket Bane Energi

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2009	2008	2007
Årsresultat	89 447	57 013	64 502
Avskrivninger	40 775	39 498	38 583
Endring i kundefordringer	-9 225	2 618	17 212
Endring i leverandørgjeld	-3 504	5 240	4 477
Endring i øvrige tidsavgrensninger	47 387	-36 941	-19 460
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	164 879	67 428	105 314
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-87 474	-53 660	-19 184
Endring i andre langsiktig fordringer	-	-	-
Netto endring i korsiktig fordring hovedenhet	-81 324	9 139	-32 612
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-168 798	-44 521	-51 796
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld hovedenhet	-14 137	-14 137	-14 137
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-14 137	-14 137	-14 137
Netto endring i kontantstrøm	-18 056	8 770	9 591
Bankinnskudd per 01.01.2009	30 356	21 586	11 995
Bankinnskudd per 31.12.2009	12 300	30 356	21 586

Bane Energi er med i en konsernkontoordning i DnB NOR/Norges Bank. Netto fordring på hovedenheten klassifisert som omløpsmidler består av transaksjoner knyttet til denne ordningen samt oppgjør av internt salg og kjøp mellom enhetene i Jernbaneverket.

Regnskapsprinsipper

Generelt

Bane Energi er en resultatenhet i Jernbaneverket. Enheten er ikke skattepliktig. Jernbaneverket leverer regnskap etter statlige regnskapsprinsipper, men har i 2007, 2008 og 2009 deltatt som pilotvirksomhet i pilotprosjektet for innføring av regnskapsprinsipper i statlig sektor. Bane Energi er, med bakgrunn i energiloven, pålagt å utarbeide et eget årsregnskap for enheten som er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Årsregnskapet er satt opp under forutsetning av at regnskapsposter som i Jernbaneverkets totale regnskap er allokert til Bane Energi, tilhører enheten

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varerekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Inntektsføring

Leveringstidspunktet er kriteriet for inntektsføring av driftsinntektene. Forbruksavgift som belastes Bane Energi og viderefaktureres til kundene, er ikke ført over resultatet. Inntektene for nettleie reguleres gjennom fastsatte tariffer.

Sikring

Bane Energi sikrer deler av energikjøpet i samråd med kundene. Bane Energi prissikrer i inntil ni kvartaler med mål om å oppnå en forutsigbar energipris til togselskapene. Prissikret volum skal til enhver tid ikke overskride stipulert faktisk forbruk. Kjøp som er sikret resultatføres til sikringskurser.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er ført opp i balansen til anskaffelseskost fratrukket lineære avskrivninger basert på en vurdering av det enkelte driftsmiddelets økonomiske levetid. For anlegg under utførelse har resultatenheten som prinsipp at prosjekter starter med avskrivningen når prosjektet er slutført.

Vedlikehold

Utgifter til større vedlikehold aktiveres og avskrives lineært over antatt periode frem til neste vedlikehold, med unntak av periodisk vedlikehold (revisjon) av omformere som kostnadsføres når revisjonen utføres. Bane Energi har en stor omformerpark og et vedlikeholdsprogram som gir et relativt jevnt årlig nivå på revisjonene. Store deler av dette vedlikeholdet har tidligere vært balanseført, men Bane Energi har foretatt en ny vurdering av den regnskapsmessige behandlingen og konkludert med at en større andel bør kostnadsføres. Denne endringen er ført mot egenkapitalen og sammenligningstallene er omarbeidet.

Utgifter til øvrig vedlikehold kostnadsføres etter hvert som arbeidet utføres

Kundefordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Kundefordringer er i hovedsakelig fordringer på andre enheter i Jernbaneverket.

Pensjon

De ansatte i Bane Energi er medlemmer av Statens Pensjonskasse. Bane Energi svarer kun for arbeidstakers andel av pensjonspremien som er 2 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsordningen er å betrakte som en tilskuddsordning regnskapsmessig.

Leasing

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. For operasjonelle leieavtaler er leiebetalingen en driftskostnad som fordeles systematisk over leieperioden.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte modellen.

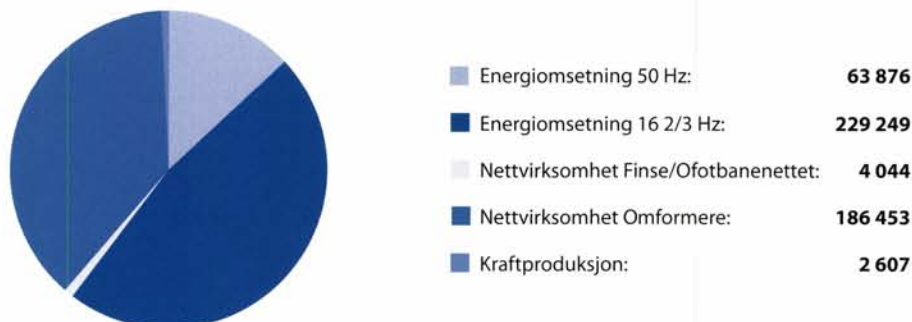
Noter

NOTE 1 Salgsinntekter energi- og nettvirksomheten

Jernbaneverket leverer regnskap etter statlige regnskapsprinsipper, men har i 2007, 2008 og 2009 deltatt som pilotvirksomhet i pilotprosjektet Bane Energi omsetter 16 2/3 Hz energi som benyttes til togfremføring. Videre omsetter enheten 50 Hz energi. Salgsinntektene spesifiseres på virksomhetsområder med underprodukter. Dette er som følger;

Benevning	2009		2008		2007	
	TNOK	Andel	TNOK	Andel	TNOK	Andel
Energiomsetning 50 Hz	63 876	13,1 %	61 125	13,1 %	50 377	10,8 %
Energiomsetning 16 2/3 Hz	229 249	47,1 %	241 597	51,7 %	163 717	35,1 %
Nettvirksomhet Finse/Ofotbanenettet	4 044	0,8 %	4 274	0,9 %	4 158	0,9 %
Nettvirksomhet Omformere	186 453	38,3 %	158 923	34,0 %	173 314	37,1 %
Kraftproduksjon	2 607	0,5 %	1 139	0,2 %	1 171	0,3 %
Salgsinntekt fra energi	486 229	100 %	467 057	100 %	392 737	84 %

Fordeling av virksomhetsområder

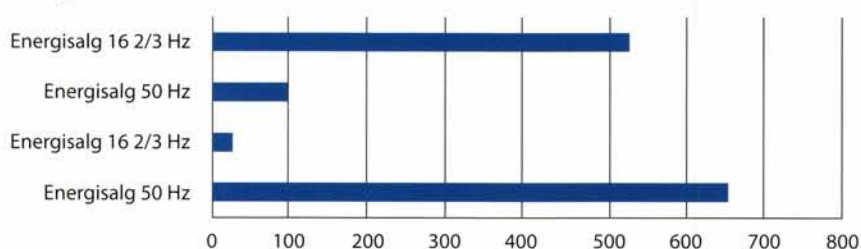

NOTE 2 Energihandel

Timeveiet elspot systempris i 2009 er 30,65 øre/kWh (2008 er 36,93 øre/kWh og 2007 22,35 øre/kWh). Samlet resultat av energihandel med prissikring gir for Bane Energi en innkjøpspris for 2009 32,97 øre/kWh (2008 på 33,829 og 2007 22,89 øre/kWh)

Kjøp og salg av energi i GWh;	2009	2008	2007
Energikjøp 50 Hz	669,4	658,6	644,2
Energikjøp 16 2/3 Hz	25,8	35,2	33,8
Energisalg 50 Hz	97,2	93,5	95,0
Energisalg 16 2/3 Hz	540,3	517,2	504,2

Energihandel i GWh 2009

Noter

NOTE 3 Personalkostnader, godtgjørelser og skyldige offentlige avgifter

Gjennomsnittlig antall ansatte i Bane Energi har i 2009 vært 52.

Spesifikasjon av personalkostnader	2009	2008	2007
Lønninger	30 746	27 427	25 611
Arbeidsgiveravgift	4 211	3 730	2 870
Andre personalkostnader	1 051	731	739
Timekostnader aktivert på investeringsprosjekter	-8 750	-6 378	-5 042
Personalkostnader	27 258	25 509	24 178

Godtgjørelse til Bane Energis direktører for 2009 er TNOK 811,5. Av dette er TNOK 795,1 lønn, TNOK 1,3 er annen godtgjørelse og TNOK 15,1 innbetalt premie til pensjonsordning. Jernbaneverkets eksterne revisor er Riksrevisjonen. Bane Energi er ikke belastet for revisjonshonorar.

Bane Energi betaler ikke arbeidsgiveravgift til staten. Likevel belastes Bane Energi for en kostnad tilsvarende arbeidsgiveravgift fra Jernbaneverket. Denne kostnaden er klassifisert som arbeidsgiveravgift i regnskapet. Terminbeløpene krediteres mellomværende med hovedenheten. Skyldige offentlige avgifter i balansen består av skattetrekk og forbruksavgift.

NOTE 4 Driftsmidler

	Andre maskiner Bygninger	og utstyr	Transport- midler	Inventar, IT tekn. utstyr	Prosjekter under utførelse**	Sum
Opprinnelig anskaffelseskost 01.01.09	1 008 304	379 347	3 537	67 309	77 752	1 536 249
Tilgang	58 412			4 550	31 135	94 097
Avgang*	-5 714			-909		-6 623
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.08	-457 292	-267 292	-3 331	-40 543		-768 459
Bokført verdi pr 31.12.0/8	603 710	112 055	206	30 407	108 887	855 265
Årets avskrivninger	25 274	8 714	168	6 618		40 775
Avskrivningsats	2%, 3%	8 %	13 %	10%, 33%	0 %	
Årlig leiekostnad	2 934					

* Bane Energi solgte i 2009 Hallingdalslinjen, Finsenttet og Mjølfjelllinjen til EB Nett AS for i alt TNOK 12 500. Anskaffelsesprisen var i sin tid TNOK 32 989. Bokført verdi ved salgstidspunktet utgjorde TNOK 6 623. Gevinst ved salget er regnskapsført under andre driftsinntekter.

** Beløp i avgang for Prosjekter under utførelse gjelder prosjekter som er ferdigstilte og som overføres til øvrige anleggsmidler

NOTE 5 Andre driftskostnader

Spesifikasjon av andre driftskostnader	2009	2008	2007
Kostnader lokaler	4,2	4,2	4,2
Verktøy, inventar og utstyr	4,1	2,7	5,1
Konsulenttjenester	11,3	9,2	5,7
Kjøp av entreprenørtjenester	26,7	29,5	29,4
Andre tjenester	9,7	3,5	7,3
Kostnader egne biler	0,5	0,5	0,6
Reisekostnader	2,9	2,8	2,3
Diverse kostnader	7,2	10,3	4,8
Sum	66,6	62,7	59,4

Eget arbeid for revisjon av omformerstasjoner er ført som lønnskostnader. Totale kostnader (lønnskostnader og andre driftskostnader) for revisjon av omformerstasjonene utgjør i 2009; 22,5 MNOK

	2009	2008	2007
Vedlikehold omformerstasjoner	22,5	21,1	19,7

2) I 2008 er det foretatt omlegging av regnskapsføring og ompostering av hovedrevisjoner fra investeringer til drift- og vedlikeholdskostnader. Forholdet har medført ompostering fra anlegg under utførelse (investeringer) til vedlikehold omformerstasjoner for 5,0 MNOK i 2007

NOTE 6 Renteinntekt fra hovedenheten og kortsiktig rentebærende fordring på hovedenheten

Renteinntekter beregnes og faktureres månedlig av kortsiktig fordring på hovedenheten. Mellomværende belastes med 8 prosent ved negativ saldo og godskrives 4 prosent ved positiv saldo. Det er foretatt godskrivning med 4 prosent i 2009 med TNOK 15 511 (4prosent i 2008; 14 308 TNOK og 4prosent i 2007; TNOK 16 279). Opptjente ikke mottatte renteinntekter per 31.12.09 er TNOK 0.

NOTE 7 Rentekostnad til hovedenheten og langsiktig rentebærende gjeld på hovedenheten

Rentekostnader av den langsiktige gjelden er belastet med NIBOR (3 mnd) + 0,5prosent. Rentene betales månedlig. Påløpte rentekostnader i 2009 er betalt med TNOK 8 742. Påløpte rentekostnader i 2008 ble bet. med TNOK 20 227 og i 2007 med TNOK 15 525. Lånet fra hovedenheten var avdragsfritt frem til 01.01.2004. I 2009 ble det betalt avdrag på totalt TNOK 14 137 (TNOK 14 137 i 2008 og TNOK 14 137 i 2007). Siste avdrag forfaller i 2028. Gjeld som forfaller mer enn 5 år frem i tid utgjør pr 31.12.2009 TNOK 265 066 (31.12.2008 TNOK 279 203 og pr 31.12.2007 TNOK 293 340).

NOTE 8 Bankinnskudd foliokonto

Bane Energi har etter dispensasjon fra Finans- og Samferdselsdepartementet opprettet egen foliokonto utenfor konsernkontoordningen med saldo inntil MNOK 8. Foliokonto er opprettet som oppgjørskonto ift daglige oppgjør mot Nord Pool ASA for avregnet kjøp av kraft i elspotmarkedet. Overtrekk pr 31.12.2009 skyldes styrking av konto i forbindelse med årsoppgjør, da alle utbetalinger stoppes i ca 10 dager.

NOTE 9 Egenkapital

Formelt sett er egenkapitalen rentefri gjeld til hovedenheten. Den opprinnelige rentefrie gjelden (egenkapitalen) ble fastsatt av økonomi sentralt i Jernbaneverket utfra en helhetsvurdering av Bane Energis kapitalbehov, og i relasjon til energibransjen. Den er senere verifisert av PriceWaterhouseCoopers.

Endring i egenkapital 2008 og 2009;	Opprinnelig gjeld	Opptjente res	Sum EK
Egenkapital per 01.01.08	474 857	369 043	843 900
Resultat 2008		57 013	57 013
Egenkapital per 31.12.08/01.01.09	474 857	426 056	1 744 813
Resultat 2009	89 447	89 447	
Egenkapital per 31.12.08/01.01.09	474 857	515 502	990 359

Noter

NOTE 10 Leverandørgjeld

Ved årets utgang var leverandørgjelden TNOK 18 681 (TNOK 22 185 i 2008 og TNOK 16 945 i 2007), hvorav TNOK 18 156 til norske leverandører (TNOK 19 622 i 2008 og TNOK 16 763 i 2007) og TNOK 86 (TNOK 2 488 og TNOK 0 i 2007) til utenlandske leverandører. Dette er kortsiktig gjeld i forbindelse med prosjekter, energi og nettleie og kjøp av varer og tjenester. Leverandørgjeld til andre enheter i Jernbaneverket var TNOK 438 (TNOK 107 i 2008 og TNOK 182 i 2007)

NOTE 11 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld består av avsetning til lønn og feriepenger TNOK 4 454 (TNOK 3 010 i 2008 og TNOK 2 600 i 2007) og avsetning for påløpte kostnader TNOK 48 346 (TNOK 44 612 i 2008 og TNOK 52 900 i 2007). I tillegg kommer et depositum på TNOK 4 248 som ble innbetalt i 2009 av Infrabel i forbindelse med tilknytningen og opptak som fullverdig partner i ERESS.

NOTE 12 Nærstående parter

Bane Energi er en resultatenheter i Jernbaneverket. Jernbaneverket er i Stortingsproposisjon nr. 64 1996/97 tillagt ansvaret for innkjøp av energi til togfremføring og videresalg av energien til togselskapene. Bane Energi ivaretar dette på vegne av Jernbaneverket. Dette gjøres til kostpris med dekning av Bane Energis administrasjonskostnader.

Bane Energi har i 2009 kjøpt varer og tjenester for TNOK 6 402 (2008 TNOK 2 500 og i 2007 TNOK 5 300) fra andre enheter i Jernbaneverket. Dette omfatter bl.a. kjøp av prosjektjenester, vaktjenester, driftssentraltjenester og administrative tjenester.

NOTE 13 Sikring

Bane Energi sikrer deler av energikjøpet i samråd med kundene. Bane Energi prissikrer i inntil ni kvartaler med mål om lavest mulig totale energikostnader på lang sikt, men også ut fra mål om utjevning av prisvariasjoner. Prissikret volum skal til enhver tid ikke overskride stipulert faktisk forbruk. Kjøp som er sikret resultatføres til sikringskurser. Effekt av gevinst/tap sikring viderefaktureres i sin helhet til kundene.

NOTE 14 Andre inntekter

Bane Energi solgte i 2009 Hallingdalslinjen, Finsentettet og Mjølfjelllinjen til EB Nett AS for i alt TNOK 12 500. Anskaffelsesprisen var i sin tid TNOK 32 989. Bokført verdi ved salgstidspunktet utgjorde TNOK 6 623 etter at akkumulerte avskrivninger for disse anleggene var fratrukket med til sammen TNOK 26 796. Salget resulterte følgelig i en gevinst på TNOK 5 877 (TNOK 12 500 - TNOK 6 623). Gevinsten er regnskapsført under andre driftsinntekter.

Revisors beretning 2009

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Christian Frederiks pl. 6, NO-0154 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo
Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

Bane Energi

Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Bane Energi for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 89 447 000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av enhetens direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 21. juni 2010
ERNST & YOUNG AS

Suzanne Amundsen
Suzanne Amundsen
statsautorisert revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Nøkkeltall

Jernbanelverket leverer regnskap etter statlige regnskapsprinsipper, men har i 2007, 2008 og 2009 deltatt som pilotvirksomhet i pilotprosjektet

	2009	2008	2007
Likviditet			
Likviditetsgrad	6,13	6,16	5,61
Arbeidskapital TNOK	400 160	371 549	342 835
Solidiet			
Egenkapitalandel	74,27 %	71,95 %	69,65 %
Gjeldsgrad	34,65 %	38,99 %	43,57 %
Lønnsomhet			
Overskuddsprosent	18,14 %	12,19 %	16,20 %
Avkastning på egenkapitalen	9,46 %	6,54 %	7,80 %
Avkastning på totalkapitalen	7,71 %	6,41 %	9,30 %
Avkastning på sysselsatt kapital	7,84 %	6,51 %	6,79 %
Sentrale tall fra regnskapet (TNOK)			
Driftsinntekter	493 172	467 862	398 064
Driftsresultat	82 047	62 850	63 355
Netto finanskostnad	-7 399	5 837	-1 147
Årsresultat	89 447	57 013	64 502
Anleggsmidler	855 265	808 566	794 404
Omløpsmidler	478 229	443 600	417 143
Egenkapital	990 359	900 912	843 899
Langsiktig gjeld	265 066	279 203	293 340
Korsiktig gjeld	78 069	72 051	74 308

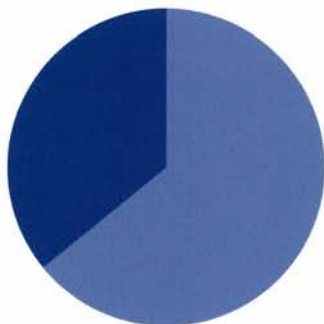
	2009	2008		2009	2008
Eiendeler			Gjeld og egenkapital		
Anleggsmidler	64 %	(65 %)	Egenkapital	74 %	(73 %)
Omløpsmidler	36 %	(35 %)	Langsiktig gjeld	20 %	(23 %)
			Kortsiktig gjeld	6 %	(4 %)
Sum Eiendeler	100 %		Sum gjeld og egenkapital	100 %	

Tall i parentes gjelder balansetall fra år 2008.

Eiendeler 2009

Anleggsmidler: 855 265

Omløpsmidler: 478 228,595

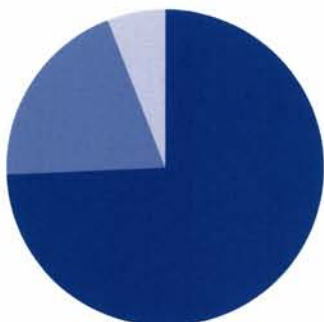

Gjeld og egenkapital 2009

Egenkapital: 990 359

Langsiktig gjeld: 265 066

Kortsiktig gjeld: 78 069

Definisjoner

Likviditetsgrad = $\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$

Arbeidskapital = $\text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}$

Egenkapitalandel = $\frac{\text{Egenkapital}}{\text{Totalkapital}}$

Gjeldsgrad = $\frac{\text{Gjeld}}{\text{Egenkapital}}$

Overskuddsprosent = $\frac{\text{Årsresultat}}{\text{Driftsinntekter}}$

Avkastning på egenkapitalen = $\frac{\text{Årsresultat}}{\text{Gj.snittlig egenkapitalen}}$

Avkastning på totalkapitalen = $\frac{\text{Årsresultat} + \text{finanskostnader}}{\text{Gj.snittlig totalkapital}}$

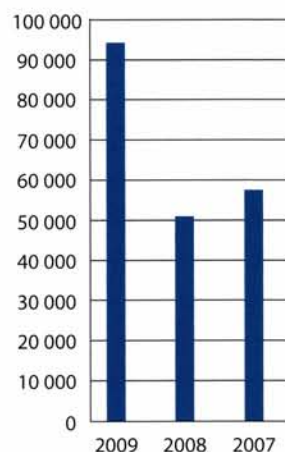
Avkastning på sysselsatt kapital = $\frac{\text{Årsresultat} + \text{finanskostnader}}{\text{Gj.snittlig sysselsatt kapital (eiendeler - leverandørgjeld)}}$

Investeringsprosjekter i 2009

	Prosjekt- nummer	Prosjekt- start	Hele prosjektets levetid		Akk. 31.12.2009	Investeringer 2009		Prosjekt- slutt
			Budsjett	Prognose	Regnskap	Budsjett	Regnskap	
Investeringer i 50Hz-nettet	889001	Løpende	0	2 816	2 559	300	143	Løpende
Kjosfoss dammer og vannveier	889010	2002	42 493	51 298	49 107	5 800	7 197	2010
Ombyggingsplaner og kravspesifikasjoner	889031	2005	9 900	9 435	4 160	500	470	Løpende
Nordagutu omformerstasjon - fornyelse	889037	2005	66 900	67 061	45 597	29 400	24 254	2010
Kongsvinger omformerstasjon - fornyelse	889040	2005	44 700	48 136	46 780	8 000	13 235	2010
Måling omformerstasjoner	889062	2008	12 600	12 600	2 761	1 500	1 639	Løpende
Utskrifning av oljefattige brytere	889067	2008	11 000	12 718	9 384	4 000	6 951	2011
Utskrifning av brannalarmanlegg	889068	2007	5 471	6 798	6 464	2 300	3 157	2010
Utskrifning av overspenningsavledere	889069	2008	5 100	4 675	2 925	3 000	2 815	2010
Utbedring av jordingsforhold	889070	2008	16 600	14 807	113	1 500	95	2019
Børsteløs magnetisering 7 MVA	889079	2009	15 000	14 713	1 748	0	1 699	2011
Linje - Mjølfjell - brytere	889081	2009	800	0	0	800	0	2009
Romak ombygging mastearrangement	889082	2009	4 400	900	390	2 400	390	2010
Etablering av måling (Kwh) i omformerstasjoner	889084	2009	0	2 915	210	0	210	2010
Fornyelse omf. 12	889812	2006	7 780	708	1 484	70	-52	2010
Fornyelse omf. 23	889823	2006	220	738	738	220	40	2010
Fornyelse omf. 27	889827	2009	2 200	1 000	0	700	0	2010
Fornyelse omf. 28	889828	2007	6 000	1 000	3 104	70	-72	2010
Fornyelse omf. 51	889851	2009	1 500	0	0	570	0	2010
Fornyelse omf. 54	889854	2009	1 500	0	0	570	0	2010
Stavanger omformer	989004	2008	132 100	149 906	32 496	30 000	29 990	2011
Diverse	Diverse	Diverse				0	2 130	Diverse
						91 700	94 291	

Alle tall i 1000 kr. Tabellen gir en oversikt over pågående investeringsprosjekter i Bane Energi. I kolonnene "Hele prosjektets levetid" vises budsjett og prognose for totalprosjektet. Akkumulerte verdier for prosjektene fremkommer i kolonnen "Akkumulert pr des 2009", mens kolonnene "Investeringer 2009" viser budsjett og regnskap for regnskapsåret 2009.

Investeringer

ISO-Sertifikater

Certificate of Registration

Bane Energi

Sertifikatets innehaver har demonstrert et kvalitetssystem som tilfredsstiller kravene i:

NS-EN ISO 18001:2007

Sertifisert virksomhetsområde er:

Kjøp, salg, produksjon og distribusjon av elektrisk kraft til jernbanelinjer og omformeranlegg. Inkludert ENRESS (European Railway Energy Settlement System).

Sertifikat nummer: 002

Utsedt: 20 mars 2009
Gyldig til: 20 mars 2012

Moody International Certification AS
www.moodyint.com

The use of the Accreditation Mark indicates accreditation in respect of those activities covered by the Accreditation Certificate MSYS 006. The certificate remains the property of Moody International Certification AS to whom it must be returned on request.

Certificate of Registration

Bane Energi

Sertifikatets innehaver har demonstrert et kvalitetssystem som tilfredsstiller kravene i:

NS-EN ISO 14001:2004

Sertifisert virksomhetsområde er:

Kjøp, salg, produksjon og distribusjon av elektrisk kraft til jernbanelinjer og omformeranlegg. Inkludert ENRESS (European Railway Energy Settlement System).

Sertifikat nummer: 012

Utsedt: 20 mars 2009
Gyldig til: 20 mars 2012

Moody International Certification AS
www.moodyint.com

The use of the Accreditation Mark indicates accreditation in respect of those activities covered by the Accreditation Certificate MSYS 006. The certificate remains the property of Moody International Certification AS to whom it must be returned on request.

Certificate of Registration

Bane Energi

Sertifikatets innehaver har demonstrert et kvalitetssystem som tilfredsstiller kravene i:

NS-EN ISO 9001:2000

Sertifisert virksomhetsområde er:

Kjøp, salg, produksjon og distribusjon av elektrisk kraft til jernbanelinjer og omformeranlegg. Inkludert ENRESS (European Railway Energy Settlement System).

Sertifikat nummer: 019

Utsedt: 20 Mars 2009
Gyldig til: 20 Mars 2012

Moody International Certification AS
www.moodyint.com

The use of the Accreditation Mark indicates accreditation in respect of those activities covered by the Accreditation Certificate MSYS 006. The certificate remains the property of Moody International Certification AS to whom it must be returned on request.

Kontakt oss

Bane Energi er en resultatenhet i Jernbaneverket
For nærmere informasjon besøk våre nettsider
eller ring Jernbaneverkets sentralbord:

05280

Fra utlandet (+47) 22 45 50 00

Besøksadresse Stortorvet 7, 0107 Oslo

Postadresse Jernbaneverket, Postboks 4350, 2308 HAMAR

E-post postmottak@jbv.no

www.jernbaneverket.no